

хлоргексидину за допомогою дентальних іригаторів (6–8 процедур). В пацієнтів у період загострення місцева протимікробна терапія доповнювалась призначенням інстиляцій у міжзубні проміжки, на тканини ясен препарату «Інстилагель» (6 мл) щоденно протягом 2-х тижнів. На першому етапі лікування пацієнти першої групи отримували імунокорегуючу терапію лікопідом по 1 мг на добу протягом 10 днів. Пацієнтам другої групи було призначено німесил за загальною схемою. Лікопід використовувався на 2-му етапі лікування після зняття ознак гострого запалення в тканинах ясен. Профілактика рецидивів запального процесу в тканинах ясен здійснюється шляхом проведення імунокорегуючої терапії лікопідом інстиляційним методом (1 мл препарату на 30,0 мл фізрозчину) протягом 6–8 днів. У пацієнтів першої групи цей курс повторювався через 6–8 місяців, а у хворих другої групи через 3–4 місяці після завершення лікування.

У результаті проведеної роботи, ми отримали нові дані про імуномодулюючу

ефективність комплексної поетапної терапії з препаратом «Лікопід». З урахуванням віддалених результатів дослідження він може використовуватись для активізації процесу лікування у хворих як з хронічним, так із загостреним перебігом генералізованого катарального гінгівіту. Вперше проведений порівняльний аналіз впливу інстиляцій лікопідом на показники секреторного імунітету у хворих із загостреним перебігом генералізованого катарального гінгівіту показав перевагу цього методу введення імуномодуляторів над традиційним: підвищення продукції SIg A вдвічі на рівні слизових мембран. Зростання більш ніж на 25 та на 30 % вмісту в слині Ig M та Ig G відбувалося вже до кінця першого тижня проведення інстиляцій, а після завершення лікування встановлено повноцінну нормалізацію показників місцевого імунітету.

Встановлено, що імунокорегуюча терапія лікопідом позитивно впливає на стан секреторного імунітету, надає більш виражений вплив на його показники порівняно з традиційною.

УДК 616.314.17-008.1-078-093/-098

©Н. Б. Кузняк, І. І. Дроник

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Визначення бактеріального складу вмісту пародонтальних кишень у хворих на хронічний генералізований пародонтит

Хронічний генералізований пародонтит займає одне із провідних місць у структурі стоматологічної захворюваності. Цьому сприяє довготривалість лікування, часті загострення запального процесу в тканинах пародонта, що негативно впливає на процеси резорбції кісткової тканини та на результати комплексного лікування.

Гнійне запалення в навколзубних тканинах у хворих на хронічний генералізований пародонтит розвивається внаслідок дії змішаної інфекції та знижених імунних механізмів захисту пародонта. Однак на сьогодні не з'ясовано, яким мікроорганізмам належить провідна роль

у розвитку та формуванні запально-деструктивних процесів у тканинах пародонтального комплексу. Впровадження в стоматологічну практику експрес-методу полімеразної ланцюгової реакції з наступною зворотною ДНК-гібридизацією може сприяти вирішенню цієї проблеми.

Метою роботи було вивчення етіологічних клініко-імунологічних характеристик хронічного генералізованого пародонтиту, що ускладнений гнійними вогнищами в пародонтальних тканинах.

Було досліджено 48 хворих на хронічний генералізований пародонтит I–II ступенів тяжкості віком від 26 до 42 років

(середній вік $(36,8 \pm 1,4)$ року. З них жінок – 31 (64,4 %), чоловіків – 17 (35,4 %). У першу групу ввійшли пацієнти з гнійними виділеннями з пародонтальних кишень, всього 22 хворих, серед них 14 (63,6 %) жінок та 8 (36,3 %) чоловіків. У цій групі I ступінь тяжкості визначено у 6 хворих (27,3 %), II – у 16 (72,7 %).

У другу групу ввійшло 26 хворих на хронічний генералізований пародонтит, в яких на період дослідження в анамнезі гнійних виділень з пародонтальних кишень не спостерігалось. I ступінь тяжкості був наявний у 7 хворих (26,9 %), II ступінь тяжкості хронічного генералізованого пародонтиту – в 19 пацієнтів (73,1%).

Контрольну групу склали 22 практично здорових досліджуваних, з інтактними зубами та тканинами пародонта. В дослідженні використовувався вміст пародонтальних кишень. Склад мікроорганізмів за видом визначався методом бактеріального культивування та методом полімеразної ланцюгової реакції з наступною зворотною ДНК-гібридизацією із праймерами анаеробних бактерій.

Проведені мікробіологічні дослідження дозволили встановити, що в представни-

ків двох груп з однаковою частотою виділялись пародонтогенні мікроорганізми (*Actinobacillus actinomycetemcomitans*, *Prevotella intermedia*, *Porphyromonas gingivalis*, *Bacteroides forsythus*).

У пацієнтів другої групи домінуюча роль належала золотистому стафілококу, пептострептококу, коагулонегативному стафілококу фузобактеріальних інфекцій.

Асоціації золотистого стафілокока з фузобактеріями була тільки у хворих на хронічний генералізований пародонтит з гнійними вогнищами в тканинах пародонта та становили більше 50 % випадків.

Таким чином, формування гнійного вогнища в пародонтальних кишнях у хворих на хронічний генералізований пародонтит, пов'язане зі збільшенням кількості асоціацій золотистого і гемолітичного стрептококів, пептострептококів та фузобактерій.

Золотистий стафілокок в асоціаціях з коагулонегативним стафілококом, пептострептококами, фузобактеріями та ентеробактеріями займають провідне місце в етіології гнійних ускладнень запального процесу в пародонті у хворих на хронічний генералізований пародонтит.

УДК 616.12:577.118-02:616-056.52]-092.9

©І. В. Антонішин, А. В. Бржиський, Є. О. Лоза

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Особливості структурної організації твердих тканин зубів білих щурів за умов аліментарного ожиріння

Ожиріння є хронічним захворюванням, яке набуло характеру епідемії в усьому світі, що пов'язують з розвитком цукрового діабету 2 типу, ішемічної хвороби серця, шлунково-кишкових розладів, раку, респіраторних ускладнень, остеоартриту. Ожиріння також пов'язують із стоматологічними проблемами, включаючи карієс і пародонтит.

Метою роботи було дослідити структурну організацію твердих тканин зубів білих щурів за умови аліментарного ожиріння.

Експериментальну модель аліментарного ожиріння відтворювали на статевозрілих нелінійних білих щурах-самцях шляхом застосування натрієвої солі глютамінової кислоти та висококалорійної дієти. Препарати зубів для гістологічного дослідження виготовлялися з центральних різців верхньої і нижньої щелепи щурів. Забарвлення проводили водним розчином гематоксиліну і спиртовим розчином еозину.

За результатами дослідження твердих тканин зубів білих щурів зі змодельова-